

Podatek VAT w rolnictwie

Rok 2020 to kolejny rok uszczelniania systemu podatkowego. Obok dodatkowych obowiązków, nakładanych na podatników, pojawią się także wyczekiwane od dawna uproszczenia.

Podatek od towarów i usług (VAT) został wprowadzony w rolnictwie w 2000 roku. Dziś podstawę prawną i zasady jego stosowania określa Ustawa o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r. (Dz. U. Nr 54, poz.535) z późniejszymi zmianami. Zgodnie z przepisami, podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą. Podatek VAT w odniesieniu do rolnictwa funkcjonuje na zasadach ogólnych rozliczania tego podatku oraz jako system ryczałtowy. Rolnik może więc sam wybrać formę, w jakiej będzie się rozliczać z urzędem skarbowym. Każdy rolnik z mocy ustawy o VAT otrzymał status – przywileję bycia rolnikiem ryczałtowcem.

Rozliczenia z kontrahentami na rachunki z białej listy

Biała lista podatników to publiczny wykaz podatników zarejestrowanych na VAT. Została opublikowana 1 września 2019 roku. Biała lista umożliwia:

- sprawdzenie czy kontrahent jest czynnym podatnikiem VAT,
- jeśli kontrahentowi odmówiono rejestracji, wykreślono go z rejestru lub przywrócono za rejestrowanie jako podatnika VAT, poznanie podstawy prawnej tych decyzji,
- potwierdzenie numeru rachunku bankowego, na jaki podatnik powinien zapłacić swojemu kontrahentowi.

Lista jest prowadzona przez szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Została umieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Finansów oraz w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG).

Od 1 stycznia 2020 r., jeśli podmiot zapłaci swojemu partnerowi biznesowemu kwotę powyżej 15 tys. zł na inny rachunek, niż podany w wykazie:

- nie będzie miał możliwości zaliczenia do kosztów uzyskania przychodu tej kwoty lub części tej kwoty, która została zapłacona na inny rachunek niż podany w wykazie,
- będzie ponosił ryzyko odpowiedzialności solidarnej ze swoim kontrahentem za zaległości podatkowe, jeśli nie zapłaci on należnego podatku VAT od transakcji.

NIP obowiązkowo na paragonie od 01.01.2020 r.

Od początku stycznia 2020 roku wprowadzono nowy obowiązek, o którym muszą pamiętać dokumentujący sprzedaż za pomocą kas fiskalnych. Aby nabywca mógł otrzymać fakturę potrzebną do rozliczenia swojej działalności gospodarczej, ustawa o VAT wymaga podania wcześniej na paragonie numeru NIP tego nabywcy.

Ma to na celu uniemożliwienie stosowania nieuczciwych praktyk, polegających na wystawianiu faktur VAT dokumentujących sprzedaż innym podmiotom, przy transakcjach wcześniej zarejestrowanych na kasach fiskalnych.

Obowiązek ten będzie sankcjonowany karą w wysokości 100% podatku VAT wskazanego na fakturze, jeżeli oczywiście ta faktura będzie wystawiona do zwykłego paragonu, czyli nie zawierającego numeru NIP nabywcy. Należy zatem zwrócić uwagę, czy nasze urządzenia fiskalne są wyposażone w opcję umożliwiającą dodanie numeru NIP.

Coraz więcej podzielonych płatności

1 listopada 2019 roku weszły w życie przepisy rozszerzające obowiązek stosowania tzw. mechanizmu podzielonej płatności. Mechanizm ten polega na rozdzieleniu płatności za nabyty towar lub usługę w ten sposób, że kwota netto i kwota VAT wpływają na dwa odrębne rachunki dostawcy lub usługodawcy.

Mechanizm podzielonej płatności dotyczy wyłącznie transakcji dokonywanych pomiędzy podatnikami, które podlegają opodatkowaniu w Polsce. Nie obejmuje on wszystkich transakcji, a jedynie wybrane – te stanowiące obszar szczególnego zainteresowania dla administracji podatkowej. Mechanizmem zostały bowiem objęte tylko towary i usługi, które wymieniono w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, takie jak roboty budowlane, niektóre wyroby stalowe, złom czy odpady. Co istotne, obowiązek rozliczenia w mechanizmie podzielonej płatności dotyczy tylko transakcji udokumentowanych fakturą, w których kwota należności przekracza 15 000 zł brutto.

Nowa matryca stawek VAT od 1 lipca 2020 r.

Uważny konsument, weryfikując paragon zakupowy mógł się zdziwić, widząc różne stawki VAT

przy produktach należących do tego samego asortymentu i zaspokajającego te same potrzeby.

Po latach rozbieżności, ustawodawca zdecydował się na opracowanie nowej matrycy VAT, która ma ograniczyć absurdalność stosowania różnych stawek VAT do podobnych produktów (jak było do tej pory np. w przypadku pieczywa, przypraw i owoców) i ułatwić podatnikom dokonywanie klasyfikacji towarów. Nowa matryca VAT, poza przyjęciem jednej stawki dla wybranych kategorii produktów (np. owoce i orzechy jadalne), rozbudowuje listę towarów objętych preferencyjnymi stawkami. Obniżone zostaną stawki VAT m.in. na owoce tropikalne i cytrusowe, produkty dla niemowląt i dzieci, a także wybrane artykuły higieniczne. Więcej zapłacimy natomiast m.in. za owoce morza i czasopisma specjalistyczne – w tych przypadkach stawka VAT zostanie podwyższona.

Klasyfikację towarów i usług będzie można wiązać potwierdzić

Wejście w życie nowej matrycy VAT będą towarzyszyły także zmiany w zakresie klasyfikacji towarów i usług. To odejście od klasyfikacji PKWiU 2008 na rzecz Nomenklatury Scalonej w odniesieniu do towarów oraz stosowanie aktualnej PKWiU 2015 w zakresie usług.

Nowe regulacje umożliwią bowiem podatnikom zwrócenie się z wnioskiem o wydanie decyzji przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej w zakresie prawidłowości klasyfikacji statystycznej towaru lub usługi na potrzeby określenia właściwej stawki VAT (Wiążąca Informacja Stawkowa). Otrzymana decyzja będzie wiążąca dla organów podatkowych względem podmiotu, dla którego została wydana i w odniesieniu do danego towaru/usługi, których dotyczy.

Nowy JPK_VAT z deklaracją dopiero od 1 października 2020 r.

Ministerstwo Finansów wdraża nowe rozwiązania, mające na celu uproszczenie systemu podatkowego w Polsce. Kolejnym krokiem w tym kierunku jest wprowadzenie nowej struktury Jednolitego Pliku Kontrolnego JPK V7M i JPK V7K. Nowa struktura JPK ma bowiem zastąpić obecny plik JPK VAT oraz deklarację VAT.

Dziś czynni podatnicy VAT mają obowiązek składania deklaracji VAT-7 za pomocą środków komunikacji elektronicznej do 25. dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu lub

kwartalnie w przypadku deklaracji kwartalnych VAT-7K.

Dodatkowo, czynni podatnicy VAT, niezależnie od tego, czy rozliczają VAT miesięcznie, czy też kwartalnie, mają obowiązek (bez wezwania organu podatkowego) przekazywania elektronicznie Szefowi KAS, informacji o prowadzonej ewidencji VAT w formie pliku JPK_VAT za okresy miesięczne. Termin to do 25. dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu, przy wskazaniu miesiąca, którego ta informacja dotyczy.

Pierwotnie zakładano, że nowa struktura JPK waczenie obowiązywać:

- dla dużych przedsiębiorstw – od 1 kwietnia 2020 r.,
- dla pozostałych – od 1 lipca 2020 r.

W związku z epidemią koronawirusa przesunięto termin wdrożenia nowych struktur JPK V7M i JPK V7K dla wszystkich przedsiębiorców, którzy posiadają status czynnego podatnika VAT na 1 października 2020 r.

Dwa warianty nowego pliku JPK_VAT

Po wejściu w życie przepisów o nowym pliku JPK_VAT nadal istnieć będzie możliwość rozliczania się przez część podatników za okresy kwartalne. W związku z tym Ministerstwo Finansów zapowiedziało, że obowiązywać będą dwa warianty JPK_VAT:

- JPK_V7M – przesyłany przez podatników, którzy rozliczają się miesięcznie oraz
- JPK_V7K – przesyłany przez podatników, którzy rozliczają się kwartalnie.

Dane wykazywane w nowym pliku JPK_VAT

Nowy plik JPK VAT składać się będzie z dwóch części:

- z części deklaracyjnej, która zastąpi obecnie składane deklaracje VAT-7/VAT-7K,
- z części ewidencyjnej, która zastąpi obecnie przesyłany plik JPK_VAT.

Dane wykazywane w części deklaracyjnej nie będą się istotnie różnić od danych wykazywanych dziś w deklaracjach VAT-7/VAT-7K. Inaczej ma się rzecz, jeżeli chodzi o dane wykazywane w części ewidencyjnej nowych plików JPK_VAT. W tym zakresie zostanie wprowadzony obowiązek przekazywania trzech grup informacji:

- obowiązek oznaczania niektórych towarów i usług specjalnymi oznaczeniami literowymi,

- obowiązek oznaczania niektórych transakcji,
- obowiązek wskazywania niektórych dowodów sprzedaży oraz dowodów zakupu.

Kwartalni podatnicy VAT będą składać plik JPK V7K w dwóch częściach:

- w części ewidencyjnej – do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który składany jest plik,
- w części deklaracyjnej – do 25. dnia miesiąca następującego po kwartale, za który składany jest plik.

W związku z tym podatnicy kwartalni będą dostarczać JPK V7K w części ewidencyjnej za każdy miesiąc z osobna. Jedynie dokument za ostatni miesiąc kwartału będzie wysyłany razem z częścią odpowiadającą obecnej deklaracji VAT-7K.

Nowa struktura JPK zastąpi także inne składane do tej pory deklaracje:

- VAT-ZZ – wniosek o zwrot podatku VAT,
- VAT-ZD – wniosek o ulgę na złe długi,
- VAT-ZT – wniosek o przyspieszenie terminu zwrotu podatku VAT.

Dlaczego plik JPK VAT nie może zastąpić deklaracji VAT-7?

Mimo, że plik JPK VAT zawiera dane o transakcjach, które obejmuje rejestr VAT oraz kwoty należne i naliczone podatku VAT, nie może on zastąpić deklaracji VAT-7. Wprowadzenie pliku JPK V7M i JPK V7K jest konieczne ze względu na fakt, że deklaracja VAT obejmuje znacznie więcej danych niż plik JPK VAT w obecnej strukturze. To m.in. informacje o wnioskowanej wysokości nadwyżki podatku naliczonego do zwrotu, a także o kwotach do przeniesienia na następny miesiąc, czy o pozycjach dotyczących ulgi na zakup kasy rejestrującej.

Korzyści z wprowadzenia JPK V7M i JPK V7K

Wprowadzenie nowej struktury JPK uprości rozliczenia podatkowe oraz usprawni wywiązywanie się z obowiązków względem fiskusa. Nowy plik JPK ma pełnić swoją funkcję w dwojaki sposób – nie tylko będzie stanowił podstawę do rozliczenia podatku VAT, lecz także dostarczy organom podatkowym dane znajdujące się w rejestrze VAT, w celu weryfikacji nieprawidłowości.

Dzięki JPK V7M i JPK V7K zmniejszy się liczba dokumentów dotyczących podatku VAT, napływających do organów podatkowych, będą one bowiem pochodziły z jednego źródła. Weryfikacja przesyłanych danych będzie szybsza, a to z kolei wpłynie m.in. na skrócenie czasu zwrotów nadwyżki podatku VAT oraz obniży koszty związane z analizą informacji podatkowych.

Dla przedsiębiorców korzyścią będzie oszczędność czasu i uproszczenie formalności związanych z zaniechaniem składania deklaracji VAT-7 lub deklaracji VAT-7K.

To tylko kilka ważnych zmian, na jakie przedsiębiorcy powinni zwrócić uwagę. Jest ich więcej i wciąż budzą wiele pytań oraz wątpliwości. Warto o nich rozmawiać, wymieniać doświadczenia, by w gąszczu przepisów wspólnie szukać najbardziej korzystnych rozwiązań.

Małgorzata Wajtkus DODR

Wrocław 2020 r.

redakcja i korekta: Agnieszka Siegel

opracowanie graficzne i skład: Ewa Kutkowska

zdjęcia: wikibooks